

การพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรม
ทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง สังกัดกรุงเทพมหานคร
Development of Preschool Children's Moral and Ethical Behavior
by Implementing Big Book Making on Aesop's Fables Activities,
Wat Sriboonrueng School, Bangkok

อัญญารัตน์ พลีรักษ์*¹ ดารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์² และจอมสุรางค์ ลิ้มปรีประเสริฐกุล³

Aunyaart Pleerak*¹ Dararat UthaiPAYAK² and Jomsurang Limprasertkul³

*¹⁻³สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

¹⁻³Early Childhood Education, College of Teacher Education, Phranakhon Rajabhat University

ผู้ติดต่อ e-mail: aunaunya.a.a@gmail.com

Received: August,2 2024

Revised: October,11 2024

Accepted: December,23 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัยชาย และหญิง อายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ที่โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง สำนักงานเขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้น 40 คน กลุ่มตัวอย่างคือเด็กปฐมวัยจำนวน 20 คน กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยการสุ่ม 1 ห้องเรียน จาก 2 ห้องเรียน ซึ่งทุกห้องเรียนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป รวมทั้งสิ้น 40 แผน ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 0.95 และแบบสังเกตพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย มี 2 ด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความมีน้ำใจ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป มีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมสูงกว่าก่อนการทดลองโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: หนังสือเล่มใหญ่, นิทานอีสป, พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม, เด็กปฐมวัย

Abstract

The purpose of this research was to compare preschool children's moral and ethical behavior before and after implementing big book making on Aesop's Fables activities. The population included 40 preschool children, boys and girls, aged between 4 - 5 years, from 2 classrooms who studied in preschool year 1 in the 1st semester of the academic year 2022 at Wat Sriboonrueng School, Bangkapi District Office, Bangkok. The samples were 20 preschool children who studied in preschool year 1 room 2, obtained from cluster random sampling by randomly selecting 1 classroom out of 2 classrooms; all classrooms had similar characteristics. The research tools used were 40 lesson plans of big book making on Aesop's Fables activities, which had an IOC of 0.95, and the preschool children's moral and ethical behavior observation form, which consisted of 2 aspects: honesty and kindness, which had an IOC of 1.00. The duration of the experiment was 8 weeks, 5 days a week, and 40 minutes a day during experience enhancement activities. The statistics used in this research were mean, standard deviation, and t-test.

The research results found that after the implementation of big book making on Aesop's Fables activities, the preschool children's moral and ethical behavior were higher than before the experiment in overall with statistical significance at .05 level.

Keywords: Big Book, Aesop's Fables, Moral and Ethical Behavior, Preschool Children

บทนำ

พฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย และเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหามากประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษา และการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีและการบริหาร จัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทาย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: ง) สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 ปัญหาด้านคุณภาพการศึกษานอกจากความสามารถทางวิชาการยังไม่ปรากฏผลที่ชัดเจนแล้ว เด็กและเยาวชนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรม เช่น การใช้ความรุนแรง ยาเสพติด ขาดจิตอาสา ไม่มีวินัย ขาดความรับผิดชอบ

เป็นต้น ซึ่งเป็นโจทย์สำคัญ สำหรับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองที่ดี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561: ฉ)

ยุทธศาสตร์ชาติปี พ.ศ. 2561 - 2580 ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ได้กล่าวถึง การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาสอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและ การมีจิตสาธารณะเข้าไปในทุกสาระวิชาและในทุกกิจกรรม รวมทั้งปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมถึงการรักษา ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม (ราชกิจจานุเบกษา, 2561: 38) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570 หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต เป้าหมายที่ 1 คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกัน ต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันใน สังคมได้อย่างสงบสุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2565: 123) และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยกำหนดเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในมาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 41) ด้วยเหตุนี้การศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญในการขัดเกลาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัยยุคใหม่ เพื่อสร้างรากฐานให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมเป็นเรื่องละเอียดอ่อน คุณธรรมเป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิดและจิตใจ ที่ถูกต้องดีงามของคน มีลักษณะเป็นนามธรรม ส่วนจริยธรรมเป็นการแสดงออกทางการประพฤติปฏิบัติ ซึ่งสะท้อนคุณธรรมภายในให้เป็นรูปธรรม บุคคลที่เกี่ยวข้องอาจรับรู้พฤติกรรมเดียวกัน หรือแตกต่างกัน ซึ่งบางคนเห็นว่ายอมรับได้ บางคนอาจเห็นว่าเป็นปัญหา (สุภาพร สุขสวัสดิ์, 2552: 4) ความซื่อสัตย์ คือ การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ไม่เอาเปรียบ ไม่คดโกง สังคมจะสงบสุขได้ต้องอาศัยคนในสังคม ที่มีความซื่อสัตย์ ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อหน้าที่การงาน ในการกลับกันถ้าผู้คนในสังคมขาดคุณธรรม ด้านความซื่อสัตย์ สังคมก็จะเต็มไปด้วยคนที่คดโกง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน (สุทิศา จุลนิษฐ์, และนุชฤดี รุ่ยใหม่, 2558: 2) พฤติกรรมความมีน้ำใจ เป็นคุณลักษณะทางคุณธรรม จริยธรรมด้านหนึ่งที่ต้องปลูกฝัง ให้กับเด็กปฐมวัย เพราะเด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดของการวางรากฐานพัฒนาการทุกด้าน เป็นช่วงวัย แห่งพลังการเรียนรู้และการเจริญเติบโตของชีวิต ซึ่งการปูพื้นฐานให้เด็กมีพฤติกรรมความมีน้ำใจนั้นขึ้นอยู่กับ การฝึกอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ได้รับการบ่มเพาะคุณธรรมในด้านความมีน้ำใจจะรู้จักการให้และการเสียสละ โดยไม่หวังผลตอบแทน อันเป็นผลมาจากการมีจิตใจที่ดี รู้จักการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น ความมีน้ำใจเป็นคุณธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมปัจจุบัน Piaget (1960: 160-161) ได้กล่าวว่า

จริยธรรมเป็นลักษณะประสบการณ์ของมนุษย์ และหน้าที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในการให้ความร่วมมือ เกี่ยวกับการจัดเตรียมทางสังคมในเรื่องความสนใจ และอนามัยของแต่ละบุคคลความสัมพันธ์ร่วมกันในรูปของสิ่งที่ควรกระทำและสิทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ได้กล่าวถึงการพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาท และปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่น ให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561: 63) ดังนั้นการสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริต และความมั่นใจให้กับเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง เพราะเด็กอายุแรกเกิดถึง 6 ปี เป็นระยะที่เด็กเกิดการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัยจะเป็นปัจจัยเอื้ออำนวยให้เด็กมีประสบการณ์ตรงในชีวิต และพัฒนาไปสู่ความสามารถสูงสุดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมต่อไป

การจัดกิจกรรมการจัดทำหนังสือเล่มใหญ่ คือการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตัวเอง การจัดสภาพการณ์ให้เด็กได้เรียนรู้ สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้กระตุ้นให้เด็กแสดงการสื่อสารผ่าน กระบวนการคิดตลอดเวลา (พัสนีย์ ไตรภู, 2557: 21) การสร้างหนังสือเล่มใหญ่ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กมีจินตนาการ ทบทวนความจำ ได้แสดงออกตามความสามารถของแต่ละคน อีกทั้งได้ใช้กล้ามเนื้อมือ และสายตาสัมพันธ์กันตลอดจนการถ่ายโยงการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ขยายความรู้ ความคิดให้เพื่อน รู้จักการแก้ปัญหา ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้และเกิดการสนุกสนาน (อุบล เวียงสมุทร, 2551: 42) ซึ่งสอดคล้องกับชมพูนุท ศุภผลศิริ (2551: 3) กล่าวว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมอย่างยิ่งแนวทางหนึ่งในการนำมาใช้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางพุทธิปัญญาให้แก่เด็กปฐมวัยให้สูงขึ้น เพื่อพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่ ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กผ่านการฟังนิทาน อีสปที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เด็กได้เรียนรู้การคิดจดจำ และการเลียนแบบ ผ่านการฟังและลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการทำงานเป็นกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ ส่งเสริมพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม เกิดการเรียนรู้ด้วยความสนใจ และสนุกสนาน

นิทานอีสปเป็นเรื่องสั้น จดจำได้ง่าย ตัวละครส่วนใหญ่เป็นสัตว์ เนื้อเรื่องสนุกสนานแต่แฝงข้อคิดคติสอนใจ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับวรรณนา วงษ์ฉัตร (2557: 18) กล่าวว่านิทานอีสปส่วนใหญ่ใช้เหล่าสรรพสัตว์ที่มีอากัปภิกิริยาเฉกเช่นมนุษย์เป็นตัวละครในการดำเนินเรื่องจริยธรรมต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดผ่านเรื่องราวสั้น ๆ อันแสนธรรมดากลับแฝงความหมายที่ลึกซึ้งไว้อย่างเรียบง่าย เป็นเรื่องราวที่ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่คนได้ทุกเพศทุกวัย สอดคล้องกับคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี นิทาน เป็นสื่อ เครื่องมือ และเป็นวิธีการที่สำคัญในการพัฒนาเด็ก การอ่านหนังสือให้เด็กฟังจะช่วยสร้างความคุ้นเคยระหว่างเด็กกับหนังสือ ถือเป็นบ่มเพาะนิสัย

รักการอ่านหนังสือในเด็กได้อย่างแยบยล นิทานมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กในทุกด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561: 111) และสอดคล้องกับจรัลรัตน์ พิมพ์สุวรรณ (2564: 46) ได้กล่าวว่านิทานสามารถนำไปใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนสำหรับครูได้ เด็กที่ได้ฟังนิทานจะได้รับการพัฒนาไปตามเจตนาของผู้เล่า เช่น เมื่อเล่านิทานที่มีคุณธรรม จริยธรรม เด็ก ๆ ก็จะมีคุณธรรมจริยธรรม โดยผู้วิจัยนำนิทานอีสปที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมไปใช้กับการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่ให้สอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย

จากการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ในมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของเด็กระดับคุณภาพโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ยอดเยี่ยม แต่ยังมีจุดที่ควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจัดกิจกรรมที่สนองต่อคุณลักษณะในแต่ละตัวบ่งชี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ด้านการมีความคิดรวบยอด การแก้ปัญหาที่เกิดจากการอ่านและนิสัย พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม วินัย และความรับผิดชอบ (รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง, 2564: 23) สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564 - 2569) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ ดังนี้ “จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาสู่อัตลักษณ์ผู้เรียนแห่ง มหานคร ที่พร้อมด้วยคุณธรรม” (สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา, 2563: 61)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป โดยเน้นด้านความซื่อสัตย์สุจริต และความมีน้ำใจ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน ปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อสังคม และผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสปที่มีต่อพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยต่อไป

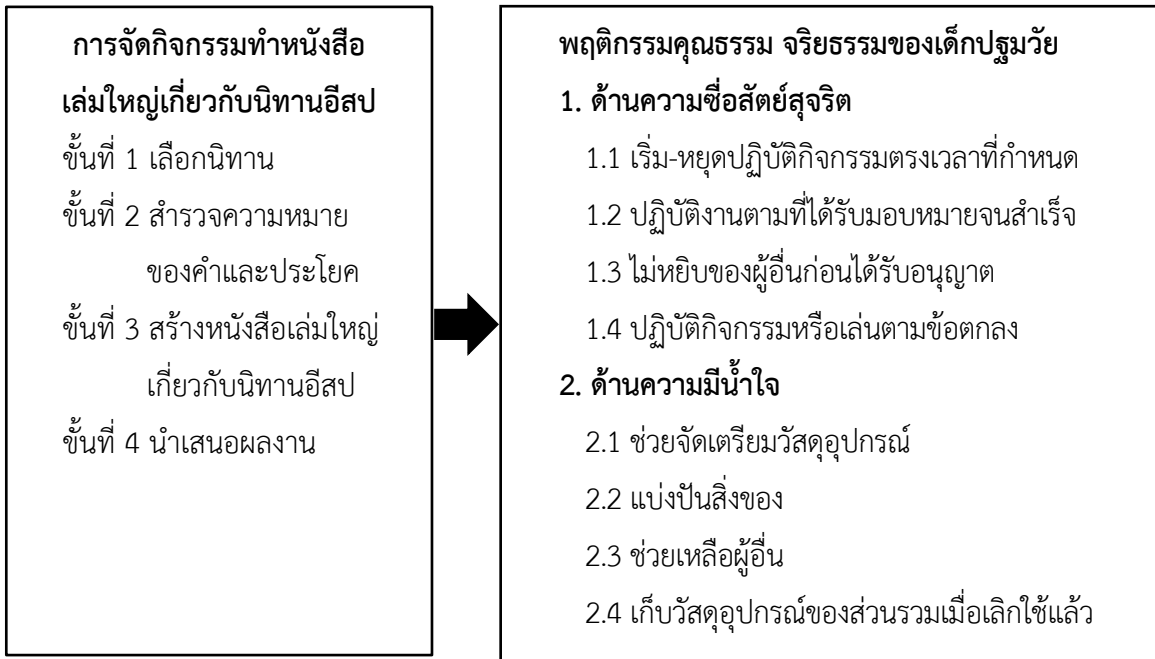
วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยครั้งนี้นำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป เพื่อไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย
2. ช่วยให้การพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น
3. ได้นวัตกรรมและแผนการจัดประสบการณ์ในการจัดทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป เพื่อพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. แบบของการวิจัย

แบบของการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) โดยการวิจัยทดลองโดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว สังเกตก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest - Posttest Design)

ก่อนการทดลอง	ทดลอง	หลังการทดลอง
O_1	X	O_2

ความหมายของสัญลักษณ์

เมื่อ	O_1	แทน	สังเกตพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง
	X	แทน	กิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป
	O_2	แทน	สังเกตพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง

2. การดำเนินการทดลอง

2.1 ผู้วิจัยทำการสังเกตก่อนการทดลอง (Pretest) ระยะเวลา 1 สัปดาห์ โดยใช้แบบสังเกตการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป เพื่อพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย

2.3 เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมครบ 8 สัปดาห์ผู้วิจัยทำการสังเกตหลังการทดลอง (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสังเกตชุดเดิม และใช้ระยะเวลาในการสังเกต 1 สัปดาห์

2.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับหลังจากการทดลองไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชายและหญิง อายุระหว่าง 4 - 5 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง สำนักงานเขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้น 40 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชายและหญิง อายุระหว่าง 4 - 5 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง สำนักงานเขตบางกะปิ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยการสุ่ม 1 ห้องเรียน จาก 2 ห้องเรียน ซึ่งทุกห้องเรียนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 2 ประเภท ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป
2. แบบสังเกตพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย สถิติพื้นฐานของคะแนนได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือได้แก่ ค่าความสอดคล้อง (IOC) และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่ ค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent samples)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป โดยภาพรวม

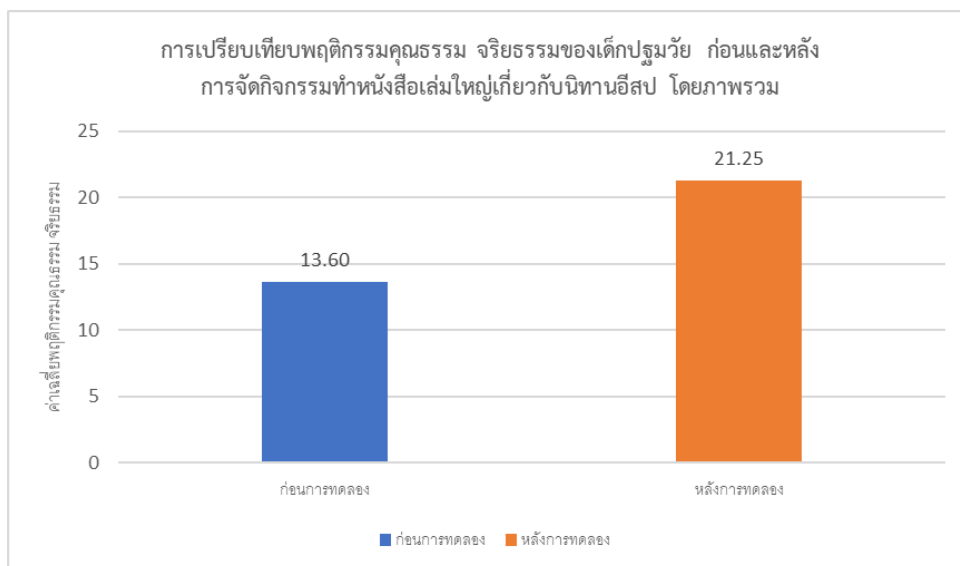
รายการ	n	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ผลต่าง	t-test	Sig.
		(\bar{x})	S.D.	(\bar{x})	S.D.			
พฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม ของเด็กปฐมวัย	20	13.60	4.06	21.25	3.73	7.65	13.36	.000*

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า เด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมหลังจากได้ทำการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสปสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง โดยก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 13.60$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 4.06) และหลังการได้รับการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสปมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 21.25$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 3.73) และมีค่าเฉลี่ยของผลต่างเท่ากับ ($\bar{x} = 7.65$)

จากผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม แสดงว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสปมีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงนำผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม มานำเสนอเป็นแผนภูมิแท่ง ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป โดยภาพรวม

สรุปผลการวิจัย

พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย หลังได้รับการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวม

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสปสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวม รายด้าน และรายพฤติกรรม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1. พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสปสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป โดยจากการสังเกตหลังการทดลองจะพบว่าพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยมีการพัฒนาสูงขึ้น เนื่องจากการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป เป็นการจัดกิจกรรมที่เด็กและครูร่วมกันทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสปที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความมีน้ำใจ โดยครูจัดสภาพการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง เด็กได้ร่วมกันสร้างข้อตกลงในการทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป ช่วยกันจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แบ่งปันสิ่งของ ช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม ทบทวนความจำในเรื่องนิทาน สอดคล้องกับ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของบลูม (Bloom) ขั้นการรับรู้ (Perceiving or Receiving) การที่บุคคลจะเกิดการพัฒนาลักษณะนิสัยใด ๆ ได้นั้น บุคคลจะต้องมีโอกาสได้รับรู้และใส่ใจในสิ่งนั้น ๆ ก่อน ดังนั้นการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสปจึงต้องใช้นิทานอีสปที่เป็นเรื่องสั้น จดจำได้ง่าย ตัวละครส่วนใหญ่เป็นสัตว์ มีพฤติกรรมที่ดี และไม่ดี เนื้อเรื่องสนุกสนานแต่แฝงข้อคิด คติสอนใจ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจ และพยายามจัดสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่ช่วยให้เด็กเกิดการรับรู้และความสนใจในคุณธรรม จริยธรรมนั้น ๆ สอดคล้องกับบรรณานา วงษ์ฉัตร (2557: 18) ได้กล่าวว่า นิทานอีสปส่วนใหญ่ใช้เหล่าสรรพสัตว์ที่มีอากัปกริยาแฉกเช่นมนุษย์เป็นตัวละครในการดำเนินเรื่องจริยธรรมต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดผ่านเรื่องราวสั้น ๆ อันแสนธรรมดาที่กลับแฝงความหมายที่ลึกซึ้งไว้อย่างเรียบง่าย เป็นเรื่องราวที่ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่คนได้ทุกเพศทุกวัย นอกจากนี้เด็กได้ฟังนิทานอีสปที่ให้ข้อคิด คติสอนใจ เด็กได้สนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน มีตัวละครอะไรบ้าง ตัวละครมีนิสัยอย่างไร เด็กได้คิดหาคำตอบการกระทำของตัวละครทั้งดีและไม่ดี เด็กเรียนรู้ค่าและประโยชน์ที่สำคัญในเรื่องนิทาน สอดคล้องกับ มาลินี ป้อมเขตร (2559: 49) ได้กล่าวว่า นิทานมีความสำคัญที่ใช้เป็นสื่อในการสอน นิทานให้ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และผ่อนคลายความเครียด สร้างเสริมจินตนาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่คิดคติสอนใจ และสอดคล้องกับ กระหวงศึกษาธิการ (2561: 111) กล่าวว่า นิทานมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กในทุกด้าน

การอ่านหนังสือจะช่วยให้เด็กสามารถจดจำถ้อยคำ จำประโยคและเรื่องราวในหนังสือได้ รู้จักเลียนแบบคำพูด เข้าใจความหมายของเรื่องที่จะอ่าน รู้จักคิดและรู้จักจินตนาการ สอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา Bandura (1977) กล่าวว่า มนุษย์เรียนรู้ผ่านการสังเกตพฤติกรรม ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสังเกตนั้น จะถูกเก็บบันทึกไว้ในความทรงจำและสามารถเป็นตัวชี้้นำในการนำมาเป็นแนวทางการแสดงออกครั้งต่อ ๆ ไป แบ่งออกได้ 2 รูปแบบ คือ 1) การเรียนรู้จากการกระทำ จากประสบการณ์ตรง มีการลงมือปฏิบัติจริง 2) การเรียนรู้โดยการสังเกต เกิดจากสังเกตการกระทำของผู้อื่นแล้วพยายามลอกเลียนแบบ ดังนั้นเด็กจะทดลองปฏิบัติสิ่งที่ติดตามต้นแบบ ซึ่งได้สังเกตและเลียนแบบมาก่อนแล้ว พฤติกรรมนี้จะส่งผลให้มีการตรวจสอบการเรียนรู้ที่ได้จดจำไว้แล้ว ถ้าผลที่ต้นแบบเคยได้รับเป็นไปในทางบวก สิ่งนี้จะเป็แรงจูงใจให้เด็กอยากแสดงพฤติกรรมตาม แต่ถ้าผลที่ต้นแบบเคยได้รับเป็นไปในทางลบ เด็กจะงดเว้นการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ จากที่เด็กได้ฟังนิทานอีสปปรับรู้ถึงพฤติกรรมของตัวละครในนิทาน และร่วมกันจัดทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป เด็กแต่ละคนจะมีความแตกต่างระหว่างบุคคลการทำงานร่วมกันจะช่วยให้เด็กได้ช่วยเหลือกัน มีความรับผิดชอบ รู้หน้าที่ของตนเอง แล้วเด็กได้เห็นคุณครูและเพื่อน ๆ แสดงออกถึงความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจขณะอยู่ที่โรงเรียน จึงเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการสังเกตและการเลียนแบบพฤติกรรม ทำให้เด็กนำไปเป็นแนวทาง เป็นแบบอย่างสามารถไปใช้ในชีวิิตประจำวัน และสอดคล้องกับ จรัลรัตน์ พิมพ์สุวรรณ (2564: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความฉลาดทางจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมนิทานอาเซียนประกอบบทบาทสมมติ โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุ 4 - 5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมนิทานอาเซียนประกอบบทบาทสมมติ และแบบสังเกตความฉลาดทางจริยธรรมของเด็กปฐมวัย ทั้งหมด 4 พฤติกรรม คือ ซื่อสัตย์สุจริต เมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และความรับผิดชอบ ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมนิทานอาเซียนประกอบบทบาทสมมติมีความฉลาดทางจริยธรรมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป มีพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความมีน้ำใจสูงขึ้น จำแนกรายด้านดังนี้

2.1 พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริตหลังได้รับการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป โดยจากการสังเกตหลังการทดลองจะพบว่า พฤติกรรมที่แสดงออกในการปฏิบัติกิจกรรมซึ่งสามารถสังเกตได้ คือ (1) เริ่ม-หยุดปฏิบัติกิจกรรมตรงเวลาที่กำหนด พบว่า เด็กเริ่มและหยุดปฏิบัติกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนดมากขึ้น (2) ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ พบว่า เด็กให้ความร่วมมือ ร่วมกิจกรรม ตามที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติกิจกรรมจนสำเร็จมากขึ้น (3) ไม่หยิบบของผู้อื่นก่อนได้รับอนุญาต พบว่า เด็กขออนุญาตก่อนหยิบของของผู้อื่นได้มากขึ้น และ (4) ปฏิบัติกิจกรรมหรือเล่นตามข้อตกลง พบว่า เด็กปฏิบัติกิจกรรม หรือเล่นตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ได้มากขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในการจัดกิจกรรมเด็กได้ฟังนิทานอีสปที่สอดแทรกความซื่อสัตย์สุจริต เด็กได้ข้คิด คติสอนใจ แสดง

ความคิดเห็นพฤติกรรมของตัวละครที่ดี และไม่ดี เด็กเกิดการเรียนรู้ว่าสิ่งไหนควรทำ สิ่งไหนไม่ควรทำ เมื่อทำแล้วจะเกิดผลอย่างไร ในกระบวนการทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป เด็กได้ปฏิบัติตาม ข้อตกลงร่วมกันในการทำกิจกรรม เช่น การสร้างข้อตกลงในการฟังนิทาน การสร้างข้อตกลงในการทำหนังสือนิทานอีสปเล่มใหญ่ ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง เวลาไหนควรเล่น เวลาไหนควรทำงาน เด็กต้องรับผิดชอบทำงานของตนเอง รวมถึงการรับผิดชอบต่อทำงานกลุ่ม ให้ความร่วมมือ ร่วมกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติกิจกรรมจนสำเร็จ มีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ร่วมกับเพื่อน ถ้าเด็กอยากจะใช้เด็กจะเกิดการเลียนแบบจากพฤติกรรมตัวละครในนิทานอีสป คือ ต้องรอก่อน หรือขออนุญาตก่อนหยิบของของผู้อื่น สอดคล้องกับ สุทธิตา จุกนิษฐ์ และ นุชฤดี รุ่ยใหม่ (2558: 45) ได้ศึกษาการใช้สื่อประสมชุดส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนางลาดจังหวัดพัทลุง ประสิทธิภาพของสื่อประสมและหนังสือนิทานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ในเด็กปฐมวัยสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยมีค่า 82.16/86.17 คะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ฟังนิทานจากสื่อประสมและหนังสือนิทานหลังจากฟังนิทานสูงกว่าก่อนฟังนิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่มีความสนใจต่อสื่อประสมและหนังสือนิทานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ สอดคล้องกับ ทฤษฎีพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรมของเพียเจท์ (Piaget) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางคุณธรรม จริยธรรมในบุคคลไว้ในขั้นปฏิบัติตามคำสั่ง (อายุ 2 - 8 ปี) เด็กสามารถรับรู้สภาพแวดล้อม และบทบาทของตนต่อผู้อื่น รู้จักเกรงกลัวผู้ใหญ่ เห็นว่าคำสั่งหรือกฎเกณฑ์เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตาม และสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของแต่ละบุคคลจะผ่านไปตามขั้นพัฒนาการการรับรู้ทางสังคม และบทบาททางสังคมของแต่ละบุคคลนั้นจะมีความสัมพันธ์ในลักษณะปฏิสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลนั้นสำหรับการตัดสินใจคุณธรรมตามขั้นต่างๆ นั้น โคลเบอร์กเห็นว่าเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งโคลเบอร์กเชื่อว่าสิ่งเหล่านั้นจะนำไปสู่การเรียนรู้ส่วนบุคคลมากกว่าจะเป็นรูปแบบของวัฒนธรรมที่สังคมวางไว้ จากที่คุณครูกระตุ้นให้เด็กได้พูดแสดงความคิดเห็น ข้อคิดคุณธรรม จริยธรรมที่ได้จากนิทานอีสป และมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อน ๆ จึงเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

2.2 พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีน้ำใจหลังได้รับการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป โดยจากการสังเกตหลังการทดลองจะพบว่า พฤติกรรมที่แสดงออกในการปฏิบัติกิจกรรมซึ่งสามารถสังเกตได้ คือ (1) ช่วยจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ พบว่า เด็กช่วยครูหรือเพื่อนจัดเตรียมสิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมได้มากขึ้น (2) แบ่งปันสิ่งของ พบว่า เด็กแบ่งปัน การให้ยืมสิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อนหรือผู้อื่นได้มากขึ้น (3) ช่วยเหลือผู้อื่น พบว่า เด็กให้การชี้แนะ ให้คำแนะนำให้การช่วยเพื่อนหรือผู้อื่นในการปฏิบัติกิจกรรมได้มากขึ้น (4) เก็บวัสดุอุปกรณ์ของส่วนรวมเมื่อเลิกใช้แล้ว พบว่า เด็กช่วยครูหรือเพื่อนจัดเก็บสิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ของส่วนรวมที่ใช้ในกิจกรรมเมื่อหมดเวลาได้มากขึ้นที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในการจัดกิจกรรมเด็กได้ฟังนิทานอีสปที่สอดแทรกความมีน้ำใจ เด็กได้ข้อคิด คติสอนใจ

แสดงความคิดเห็นพฤติกรรมของตัวละครที่ดี และไม่ดี เด็กเกิดการเรียนรู้ว่าสิ่งไหนควรทำ สิ่งไหนไม่ควรทำ เมื่อทำแล้วจะเกิดผลอย่างไร ในกระบวนการทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น ต้องมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ เมื่อเด็กเห็นคุณครูหรือเพื่อนเตรียมอุปกรณ์ ก็อยากเข้ามาช่วย เด็กเกิดการเลียนแบบจากพฤติกรรมตัวละครในนิทานอีสป หรือการจากเห็นพฤติกรรมของเพื่อนที่แสดงออกถึงการช่วยเหลือ การแบ่งปัน ให้อุ้มสิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อน และเมื่อเสร็จกิจกรรมเด็กต้องจัดเก็บ สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ของส่วนรวมที่ใช้ในกิจกรรมเข้าที่ให้เรียบร้อยด้วยตนเอง สอดคล้องกับปิปปภา ร่วมสุข (2557: 142) ได้ศึกษาการสร้างสื่อนิทานเพื่อพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมความมีน้ำใจในเด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ชายและหญิงอายุ 5 - 6 ปี จำนวน 36 คน หนังสือนิทานผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเองโดยอาศัยหลักการสร้างนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยและหลักการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจให้เด็กปฐมวัยรู้จักการมีน้ำใจช่วยเหลือ และรู้จักการแบ่งปันให้ผู้อื่นและสังคม ผลการวิจัยพบว่า สื่อนิทานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคุณธรรมความมีน้ำใจของกลุ่มตัวอย่างโดยค่าคะแนนเฉลี่ยการทำแบบทดสอบพฤติกรรมคุณธรรมด้านความมีน้ำใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองเล่นนิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 โดยกำหนดเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในมาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 41)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ในการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสปเพื่อพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยนั้น คุณครูควรศึกษาคู่มือและแผนการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ ตลอดจนการจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมให้ครบถ้วนตามที่ได้กำหนดไว้ในแผน

1.2 การดำเนินกิจกรรมในขั้นตอนการจัดทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป คุณครูต้องใช้เวลาอยู่กับเด็กในการทำงาน ในการปรับตัวที่จะต้องทำงานร่วมกันเพื่อน เพื่อให้เด็กเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

1.3 จัดบรรยากาศในการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป ให้มีความน่าสนใจ ตื่นเต้น เช่น มีภาพตัวละครขนาดใหญ่สีสดใส มีวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลาย

1.4 ในระยะแรกของการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป เด็กอาจไม่กล้าตอบคำถามไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรม คุณครูควรให้แรงเสริมกับเด็ก เช่น การกล่าวคำชม การปรบมือให้

กำลังใจ การชื่นชมไว้ใจแล้วชมแต่ก็ว่ายอดเยียม หรือการแสดงออกอาการยอมรับของคุณครูเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้เด็กมีความมั่นใจและกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

1.5 ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยในแต่ละชั้นคุณครูต้องจัดสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่ช่วยให้เด็กเกิดการรับรู้และความสนใจ ใช้คำถามที่กระตุ้น ชี้แนะให้เด็กได้พูดหรือแสดงออกถึงพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริต และความมีน้ำใจ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยโดยการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสปสามารถเพื่อพัฒนาได้อื่น เช่น พัฒนาด้านการฟัง ด้านการพูด ด้านการอ่าน และด้านการเขียน

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมนิทานประกอบบทบาทสมมติเพื่อเปรียบเทียบกับการจัดกิจกรรมทำหนังสือเล่มใหญ่เกี่ยวกับนิทานอีสป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

จรัสรัตน์ พิมพ์สุวรรณ. (2564). **การพัฒนาความฉลาดทางจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมนิทานอาเซียนประกอบบทบาทสมมติโรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ชมพูนุท ศุภผลศิริ. (2551). **การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปิมปภา ร่วมสุข. (2557). **การสร้างสื่อนิทานเพื่อพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมความมีน้ำใจในเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.

พัสนีย์ ไตรภู. (2557). **การพัฒนาพฤติกรรมการสื่อสารของเด็กปฐมวัยโดยการจัดทำหนังสือเล่มใหญ่โรงเรียนอนุบาลสมศกุลนา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

มาลินี ป้อมเขตร. (2559). **ผลการจัดประสบการณ์ที่เสริมสร้างจิตพิสัยโดยใช้การเล่านิทานประกอบหนังสือภาพ ที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง. (2564). **รายงานประเมินตนเองของสถานศึกษาปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง**. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง.

วรรณนา วงษ์ฉัตร. (2557). **นิทานอีสปเล่ม 2 Aesop's Fables**. กรุงเทพมหานคร: แอร์โรว์ คลาสสิกบุ๊กส์. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)**. (2561, 3 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 80 ก. หน้า 38.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (2566 - 2570)**. (2565, 1 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258 ง. หน้า 123.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). **สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา. (2563). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564 - 2569)**. กรุงเทพมหานคร: ส่วนนโยบายและแผนการศึกษา.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2550). **การวัดและประเมินแนวใหม่เด็กปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สุทิศา จุลกนิษฐ์ และนุชฤดี รุ่งใหม่. (2558). **รายงานวิจัย เรื่อง การใช้สื่อประสมชุดส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย: กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กบ้านนางลาด จังหวัดพัทลุง**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สุภาพร สุขสวัสดิ์. (2552). **การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนสตรีนันทบุรี**. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อุบล เวียงสมุทร. (2551). **ผลของการจัดกิจกรรมการเล่นิทานด้วยเทคนิคการสร้างหนังสือเล่มใหญ่ตามแนวการพัฒนาภาษาแบบธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อความสนใจในการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

Bandura, A. (1977). **Social learning theory: A social cognitive theory**. New Jersey: Prentice-Hall.

Piaget, J. (1960). **The Moral Judgement of the Child**. Illinois: The Free Press.